

ΔΟΜΕΣ 02 17

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
INTERNATIONAL REVIEW OF ARCHITECTURE

Αθήνα: Επίσημη/Αυθαίρετη
Athens: Formal/Spontaneous

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ
Αρ. Πρωτοκόλλου
3812

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1805 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 6480
Σ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ 31, 153 43 ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Τεύχος 141 Απρ/Μάϊ
Issue 141 Apr/May 17 11€

Θανάσης Μάνης

Το νέο αθηναϊκό έδαφος, 2006

Thanassis Manis

The New Athenian Ground, 2006

Η πρόταση πραγματεύεται δυο θέματα: α. το μουσείο, β. τη διαστρωμάτωση της επιφάνειας της γης και γενικότερα το ζήτημα του εδάφους στη σύγχρονη πόλη. Αν και κατ' αρχήν μοιάζουν αρκετά διαφορετικά, η εργασία συνιστά εν μέρει ένα πειραματισμό πάνω στη σχέση των δυο. Συγκεκριμένα, στην Αθήνα, η σχέση μουσείου και εδάφους αρχίζει να γίνεται πιο κατανοητή καθώς το ιστορικό της έδαφος και υπέδαφος σχηματίζουν το γνωστό αττικό τοπίο, στο οποίο όμως παρεμβάλλεται ο ρεαλισμός μιας σύγχρονης μεγαλούπολης, η μοντέρνα Αθήνα.

Ο Anthony Vidler, σε ένα κείμενό του σχετικά με τα μοντέρνα μουσεία, αναφέρει ότι η κριτική που γίνεται στις αρχές του 20ού αιώνα στα παραδείγματα των μουσείων του 19ου αιώνα συμβαίνει κυρίως λόγω της προβληματικής σχέσης που έχουν αυτά με τον χρόνο.¹ Δεν υπήρχε η δυνατότητα να διακρίνει κάποιος μέσα από το παρελθόν ένα πιθανό μέλλον. Ως μια εναλλακτική πρόταση παρουσιάζεται ο Outlook Tower (1892) στο Εδιμβούργο του γεωγράφου Patrick Geddes. Ο Outlook Tower, αν και ήταν ένα μουσείο, ουσιαστικά λειτουργούσε ως ένας μηχανισμός παρατήρησης, στην κορυφή του υπήρχε μια camera obscura, από όπου μπορούσες να κοιτάξεις προς την πόλη. Ο δρόμος της πόλης γίνεται μουσείο της καθημερινότητας. Η μνημειακή διάσταση του μουσείου είναι λιγότερο σημαντική από την ιδιότητα του παρατηρητηρίου. Ο δρόμος, το μουσείο, το μνημείο. Η σχέση 'παρελθόν - μέλλον'.

Παράλληλα, από τις αρχές του 20ού αιώνα, το ζήτημα της διαστρωμάτωσης της γης στις σύγχρονες μητροπόλεις απασχολεί συστηματικά τους αρχιτέκτονες. Η επέκταση της ζωής καθ' ύψος, ή αλλιώς η δημιουργία πολυκατοικιών νέων εδαφών, έχει ως κατάληξη το skyline ή συγκεκριμένα στην Αθήνα τις ταράτσες, ως πραγμάτωση της ιδέας ενός νέου εδάφους μέσω του Dom-ino. Η παραποθέτηση του χαμένου εδάφους της πόλης. Σε άλλα όμως σημεία του πλανήτη, ο ουρανοξύστης - μια μονάδα πειραματισμού- αναπαράγοντας το έδαφος πολύ πιο πειστικά λόγω της κλίμακας του, συνέβαλε στην αναζήτηση μιας νέας αστικότητας. Προτείνοντας ένα σύγχρονο μουσείο για την Αθήνα θα έπρεπε να αναζητήσουμε τη σχέση του με την πόλη και το παρόν, άρα και τη σχέση του με το έδαφος και το νέο έδαφος. Αυτή η σχέση θα διερευνηθεί μέσα από μια κατασκευή μεγάλης κλίμακας, η οποία θα μοιάζει περισσότερο με αστική υποδομή και λιγότερο με κτήριο. Ένας οριζόντιος ουρανοξύστης παραβιάζει την παραδοσιακή αντίληψη περί σεβασμού των ιστορικών κέντρων και συγχρόνως, μέσω αυτής της παραβίασης, εκτίθενται αρχαία ευρήματα. Μια πράξη αυτογνωσίας και μια προσπάθεια επαναφοράς της πόλης στο παρόν.

The study below negotiates two topics: a. the museum; b. the stratification of the surface of the ground, and, more generally, the issue of the terrain in the modern city. Although, at first sight, these may seem rather different subjects, this study is in part an experimentation on the relation between the two. More specifically, in Athens, the relation between the two begins to become more intelligible as its historic soil and sub-soil form the familiar Attic landscape, into which, however, is interpolated the realism of a contemporary megalopolis: modern Athens.

Anthony Vidler, in a text dealing with modern museums, suggests that the critique voiced in the early twentieth century of the examples of the museums of the nineteenth was chiefly prompted by the problematic relationship which they have with time.¹ It was not possible to make out through the past a likely future. As an alternative proposal, the Outlook Tower (1892) of the geographer Patrick Geddes in Edinburgh is put forward. The Outlook Tower, though it was a museum, in effect served as a mechanism for observation: at its top there was a camera obscura from which you could look out on the city. The street becomes a museum of everyday life. The monumental dimension of the museum is less important than its identity as an observation-post. The street, the museum, the monument. The relation between past and future.

At the same time, since the early twentieth century, the issue of the stratification of the soil in modern metropolises has systematically preoccupied architects. The extension of life vertically, or, otherwise, the creation of multiple new terrains, has resulted in the skyline, or, specifically in Athens, in the terraces, as the realisation of the idea of a new ground by means of the Dom-ino. The relocation of the lost terrain of the city. At other points on the planet, however, the skyscraper -a unit of experimentation- by reproducing the terrain much more convincingly because of its scale, has contributed to the quest for a new urbanism.

In proposing a contemporary museum for Athens, we must look for its relation with the city and the present, and therefore its relation with the ground and the new ground. This relationship will be interpreted through a large-scale construction which will look more like an urban infrastructure and less like a building. A horizontal skyscraper violates the traditional perception of respect for historic centres, and, at the same time, through this violation, ancient finds are brought to light. An act of self-knowledge and an attempt to bring the city back to the present.

1. Anthony Vidler, 'The space of history: modern museums from Patrick Geddes to Le Corbusier' στο Michaela Glebelhausen (επιμ.), *The architecture of the museum - Symbolic structures Urban contexts*, Manchester University Press, 2003, σσ. 160-182.

Thisis project, Supervisor: Georgios A. Panetsos, University of Patras - Department of Architecture, 2006.

